

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ЩОДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК У ГАЛУЗЯХ ЕКОНОМІКИ»
ДЛЯ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМ НАВЧАННЯ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ОБЛІК І АУДИТ»

Івано-Франківськ

ЗМІСТ

Вступ.....	
1 Теми та погодинний розклад лекцій і самостійної роботи з навчальної дисципліни.....	
2 Перелік тем і питань з навчальної дисципліни.....	
3 Питання до модульного контролю.....	
Список літератури.....	

ВСТУП

Курс «Бухгалтерський облік у галузях економіки» є професійно орієнтованою навчальною дисципліною під час підготовки фахівців зі спеціальності «Облік і аудит».

Головною метою курсу є підготовка висококваліфікованих спеціалістів з бухгалтерського обліку, здатних розв'язувати завдання організації та методології обліку в різноманітних галузях економіки.

Бухгалтерський облік посідає одне з провідних місць у системі управління. Він відображає реальні процеси виробництва, обігу, розподілу і споживання та є інформаційною базою для характеристики фінансового стану підприємства й планування його діяльності. Для побудови ефективної системи обліку бухгалтер повинен добре знати організацію й методику ведення бухгалтерського обліку, правила оподаткування господарських операцій відповідно до діючого законодавства з урахуванням специфіки діяльності підприємств різних галузей господарювання.

Дисципліна «Бухгалтерський облік у галузях економіки» містить матеріал щодо особливостей функціонування, технології виробничих процесів і ведення бухгалтерського обліку у торговельних, сільськогосподарських, будівельних і автотранспортних підприємствах.

Методичні вказівки складено відповідно до навчального плану дисципліни циклу професійної підготовки студентів за спеціальністю "Облік і аудит". При написанні враховано рекомендації положень Болонської декларації щодо кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Вивчення дисципліни базується на загальних знаннях з дисциплін: «Бухгалтерський облік», «Управлінський облік», «Фінансовий облік», «Економічний аналіз», «Фінансовий аналіз», «Аудит» і забезпечує підготовку студентів до виконання дипломної роботи.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати: теоретичні основи обліку в різних галузях економіки; завдання обліку за різними його на-

прямами; методику реєстрації облікової інформації на різних стадіях та за різними напрямками обліку в торгівлі, сільському господарстві, будівництві та на автотранспортних підприємствах. А також уміти: користуватись планом рахунків бухгалтерського обліку щодо торговельної, сільськогосподарської, будівельної та автотранспортної галузей; складати первинну та зведену документацію щодо ведення бухгалтерського обліку в різних галузях економіки; розв'язувати задачі з бухгалтерського обліку; визначати проблемні питання обліку та шляхи їх вирішення.

Із урахуванням значного обсягу матеріалу студенти вивчають самостійно його частину. Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових занять. Зміст самостійної роботи студента визначається навчальною програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Основні форми самостійної роботи з курсу:

- комплексне вивчення конспекту лекцій;
- опрацювання основної та додаткової літератури;
- тестування після кожної теми;
- виконання контрольної роботи.

1 ТЕМИ ТА ПОГОДИННИЙ РОЗКЛАД ЛЕКЦІЙ

ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ пор.	Тема	Денна форма навчання		Заочна форма навчання	
		Кількість год. (лекц)	Кількість год. СРС	Кількість год. (лекц)	Кількість год. СРС
1	Бухгалтерський облік на підприємствах оптової торгівлі				
2	Бухгалтерський облік на підприємствах роздрібно торгівлі				
3	Бухгалтерський облік у сільськогосподарських підприємствах				
4.	Бухгалтерський облік на автотранспортних підприємствах				
5	Облік доходів та витрат діяльності на автотранспортних підприємствах				
6	Загальні принципи діяльності будівельних підприємств				
7	Бухгалтерський облік у будівельних підприємствах				
5.	Контрольна робота				
	Усього:				

2 ПЕРЕЛІК ТЕМ І ПИТАНЬ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1 Бухгалтерський облік на підприємствах оптової торгівлі

Види цін на товари. Державне регулювання цін.

Питання для самоперевірки

1. Які особливості організації бухгалтерського обліку в оптовій торгівлі?
2. Якими документами оформляється надходження товарів?
3. Аналітичний та синтетичний облік товарів.
4. Як обліковуються транспортно-заготівельні витрати?
5. Як проводиться облік реалізації товарів на підприємствах оптової торгівлі?
6. Які ви знаєте види цін на товари?
7. Як формуються ціни на товари?
8. У чому полягає державне регулювання цін?

Література: [10, с. 50-81; 13, с. 5-17].

Тема 2 Бухгалтерський облік на підприємствах роздрібною торгівлі

Звітність торговельних підприємств. Облік валових доходів і фінансових результатів.

Питання для самоперевірки

1. Які особливості організації бухгалтерського обліку в роздрібній торгівлі?
2. Якими документами оформляється надходження товарів?
3. Аналітичний та синтетичний облік товарів.
4. Як обліковуються транспортно-заготівельні витрати?
5. Як проводиться облік реалізації товарів на підприємствах роздрібною торгівлі?
6. Особливості обліку роздрібного товарообігу.
7. Облік переоцінки товарних запасів у торгівлі.
8. Як проводиться інвентаризація товарних запасів?
9. Як відображається облік реалізації товарів у кредит?
10. У чому особливості обліку витрат діяльності торговельних підприємств?
11. Яку ви знаєте звітність торговельних підприємств?

12. Облік валових доходів і фінансових результатів.

Література: [7, с. 30-51; 13, с. 5-17].

Тема 3 Бухгалтерський облік у сільськогосподарських підприємствах

Особливості оподаткування та звітності сільськогосподарських підприємств.

Питання для самоперевірки

1. У чому полягають особливості обліку в сільському господарстві?
2. Як проводиться облік витрат і калькулювання собівартості продукції рослинництва?
3. Як проводиться облік витрат і калькулювання собівартості продукції тваринництва?
4. Як формується облік витрат на формування основної череди?
5. Які особливості оподаткування та звітності сільськогосподарських підприємств?

Література: [8, с. 22-40; 13, с. 88-99]

Тема 4 Бухгалтерський облік на автотранспортних підприємствах

Загальні принципи діяльності автотранспортних підприємств.

Питання для самоперевірки

1. Які організаційні особливості діяльності автотранспортних підприємств?
2. Як проводиться облік наявності та руху транспортних засобів?
3. Як проводиться облік паливо-мастильних матеріалів?
4. Як проводиться облік шин та акумуляторів?

Література: [11, с. 60-104; 13, с. 51-63].

Тема 5 Облік доходів та витрат діяльності на автотранспортних підприємствах

Особливості оподаткування та складання звітності на автотранспортних підприємствах.

Питання для самоперевірки

1. Які особливості обліку на автотранспортних підприємствах?
2. Як проводиться облік наявності та руху транспортних засобів?
3. У чому полягає облік доходів діяльності автотранспортних підприємств?
4. У чому полягає облік витрат діяльності автотранспортних підприємств?
5. Які особливості оподаткування та складання звітності на автотранспортних підприємствах?

Література: [10, с. 60-74; 13, с. 51-63].

Тема 6 Загальні принципи діяльності будівельних підприємств

Загальні принципи діяльності будівельних підприємств. Способи виконання будівельно-монтажних робіт. Укладання договорів в будівництві.

Питання для самоперевірки

1. Які загальні принципи діяльності будівельних підприємств?
2. Які ви знаєте способи виконання будівельно-монтажних робіт?
3. У чому полягає укладання договорів у будівництві?

Література: [8, с. 89-164; 13, с. 31-51; 19, с. 55-82].

Тема 7 Бухгалтерський облік у будівельних підприємствах

Звітність будівельних організацій.

Питання для самоперевірки

1. Які загальні принципи діяльності будівельних підприємств?
2. Особливості обліку будівельних матеріалів?
3. Як проводиться визнання доходів за будівельними контрактами?
4. Як проводиться визнання витрат за будівельними контрактами?
5. Звітність будівельних організацій.

Література: [8, с. 78-84; 13, с. 31-51; 18, с. 75-82].

3 ПИТАННЯ ДО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Модуль 1

1. Документальне оформлення надходження товарів в оптовій торгівлі.
2. Аналітичний та синтетичний облік товарів в оптовій торгівлі.
3. Облік транспортно-заготівельних витрат та їх розподіл в оптовій торгівлі.
4. Облік реалізації товарів в оптовій торгівлі.
5. Види цін на товари.
6. Державне регулювання цін.
7. Документальне оформлення надходження товарів у роздрібній торгівлі.
8. Аналітичний та синтетичний облік товарів у роздрібній торгівлі.
9. Торгова націнка.
10. Розрахунок торгової націнки та транспортно-заготівельних витрат у роздрібній торгівлі.
11. Облік реалізації товарів у роздрібній торгівлі.
12. Звітність торгівельних підприємств.
13. Особливості обліку в сільському господарстві.
14. Облік витрат і калькулювання собівартості продукції рослинництва.
15. Облік витрат і калькулювання собівартості продукції тваринництва.
16. Облік витрат на формування основної череди.
17. Особливості оподаткування та звітності сільськогосподарських підприємств.

Модуль 2

18. Загальні принципи діяльності автотранспортних підприємств.
19. Облік наявності та руху транспортних засобів.
20. Облік паливо-мастильних матеріалів.
21. Облік шин та акумуляторів.
22. Облік доходів та витрат діяльності автотранспортних підприємств.
23. Особливості оподаткування та складання звітності на автотранспортних підприємствах.
24. Загальні принципи діяльності будівельних підприємств.

25. Способи виконання будівельно-монтажних робіт.
26. Укладання договорів в будівництві
27. Облік будівельних матеріалів.
28. 3. Як проводиться визнання доходів за будівельними контрактами?
29. Як проводиться визнання витрат за будівельними контрактами?
30. Звітність будівельних організацій.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 16.07.99 № 996-XIV, зі змінами.
2. Закон України “Про аудиторську діяльність”// Відомості Верховної Ради України.- 1993р.
3. Закон України “Про оподаткування прибутку підприємства”, затверджений Наказом Верховної Ради України від 22.05.97 № 283/97-ВР, з доповненнями та змінами.
4. Закон України “Про податок на додану вартість”, затверджений Наказом Верховної Ради України від 25.05.97 № 183/97-ВР.
5. Інструкція про порядок заповнення форм річного бухгалтерського звіту підприємства. Затверджена Міністерством фінансів України від 18.08.95 № 139// Все про бухгалтерський облік . – 1999. - № 3.
6. Аудит: Підручник для студентів вищих навчальних закладів За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця – Житомир: ПП “Рута”, 2003. – 683 с.
7. Бухгалтерський облік в Україні. Навч. посібник За ред. Р.Л. Хом`яка. – 2-ге вид., доп. і перероб. – Львів: Національний університет “Львівська політехніка” (Інформаційно–видавничий центр “ІНТЕЛЕКТ+” Інституту післядипломної освіти), “Інтелект-Захід”, 2003. – 820 с.
8. Бухгалтерський управлінський облік: Підручник для студентів спеціальності 7.050106 “Облік і аудит” вищих навчальних закладів. За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця, 2-ге вид., перероб. і доп. – Житомир: ПП “Рута”, 2002. – 480 с.
9. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник для студентів вищих навчальних закладів За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця, 5-е вид., перероб. і доп. – Житомир: ПП “Рута”, 2003. – 723 с.
10. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник для студентів вищих навчальних закладів За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця, 6-те вид., перероб. і доп. – Житомир: ПП “Рута”, 2005. – 846 с.

11. Грабова Н.Н., Добровский В.Н. Бухгалтерский учет в производственных и торговых предприятиях, 2000 Учеб. пособие для студентов вузов / Под ред. Н.В. Кужельного. – К.: А.С.К., 2000. – 624 с.
12. Звітність підприємства: Навч. посібник за ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: ПП “Рута”, 2003. – 540 с.
13. Маляревський Ю.Д., Горєва М.С., Пасенко Н.С., Касич А.О. Облік у галузях виробництва і послуг: Навчальний посібник. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2008.-616 с.
14. Партін Г.О. Бухгалтерський облік: основи теорії та практики: Навч. посіб. – К.: Т-во “Знання”, КОО , 2000. – 245 с.
15. Пархоменко В.М. Бухгалтерський облік в Україні. Нормативи. Коментарі. Ч. 8. – Луганськ, “Футура” ДСД “Лугань”, 2005. – 640 с.
16. Ткаченко Н.М. Бухгалтерский финансовый учет на предприятиях Украины. Учебник для студ. высш. учеб. завед. экон. спец. – 7-е изд., дополн. и перераб., – К.:А.С.К., 2001. – 864 с.
17. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік оподаткування і звітність. Підручник –К.:Алтера, 2006.-1080 с.
18. Усач Б.Ф. Аудит: Навч. посібник. – К.: Знання–Прес, 2002. – 223 с.
19. Цал – Цалко Ю.С. Фінансова звітність підприємства та її аналіз: Навч. посібник. – ЦУЛ, 2002. -360 с.